

UGR 2002-2011. 10 AÑOS DE COLABORACIÓN CIENTÍFICA

Vicerrectorado de Política Científica e Investigación. Universidad de Granada

INFORME BIBLIOMÉTRICO. REF 1012-05. Abril 2012

Objetivo del informe

El objetivo principal de este informe bibliométrico es analizar el fenómeno de la colaboración científica a través de las publicaciones firmadas conjuntamente con otros autores e instituciones. En la actualidad la colaboración científica y su consecuencia final, la publicación de resultados en revistas sometidas a revisión por expertos, es percibida como un fenómeno positivo por parte de las universidades. Altas tasas de colaboración, bien sean éstas a nivel internacional o nacional, están asociadas a un incremento de la productividad y el impacto científico. Asimismo en el contexto actual se hace necesario para las instituciones gozar de colaboradores que les permitan obtener un mayor número de recursos económicos y científicos. Hasta el momento ningún informe bibliométrico ha arrojado luz sobre el fenómeno de la colaboración científica y sus efectos en la Universidad de Granada y por ello éste es el objetivo principal de este trabajo que se puede considerar una continuación de informes previos publicados por el Vicerrectorado de Política Científica e Investigación. Ahondamos pues en el objetivo general de obtener un retrato bibliométrico lo más ajustado posible de las características del sistema de I+D de nuestra universidad.

Material y Métodos

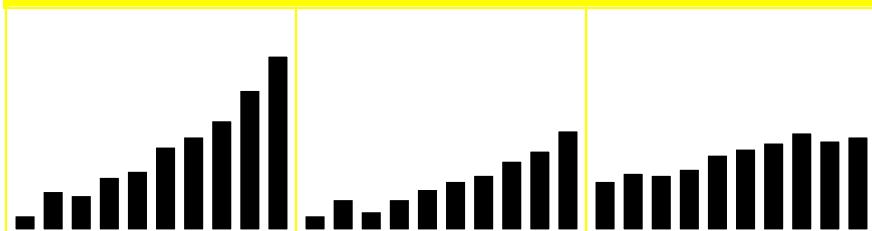
Como fuente de información para obtener la producción científica de la Universidad de Granada se ha empleado la *Web of Knowledge* de Thomson Reuters que incluye los productos *Science Citation Index*, *Social Science Citation Index*, *Arts & Humanities Citation Index* y *Journal Citation Reports*. Dichos productos son una selección de las mejores revistas científicas a nivel mundial y son consideradas actualmente como una herramienta esencial en la evaluación de la actividad científica ya que nos ofrece el número que reciben los trabajos así como el Impact Factor de las revistas donde han sido publicados. Otro aspecto por el que ha sido seleccionado es porque dicha base de datos indexa el nombre de todos los autores y todas las instituciones que firman los trabajos. Como aspecto negativo podemos señalar la menor cobertura de las áreas de Ciencias Sociales y Humanidades. El marco cronológico analizado es de diez años abarcando concretamente el período 2002-2011. Solo se han tenido en cuenta los trabajos citables (artículos, revisiones, cartas y notas) que tienen Impact Factor calculado. En cuanto al procesamiento de la información todos las publicaciones citables firmadas por la UGR (un total de 12.521) fueron descargadas de la Web of Science. A continuación tanto para la cadena de autores como para la cadena de instituciones firmantes de todos los trabajos se creó un índice. A continuación la denominación de las instituciones colaboradoras fueron normalizadas y además cada una de ellas fue asignada a un sector productivo y a un país y zona geográfica (UE o OECD). Con estos datos se obtuvieron los indicadores que se presentan en dos apartados; un primero de datos y resultados generales para el conjunto de la Universidad de Granada y un segundo en el que se muestran los datos específicos para 12 campos del conocimiento diferentes ('Ciencias Agrarias', 'Ciencias Biológicas', 'Ciencias de la Tierra y Medioambientales', 'Economía, Empresa y Negocios', 'Física', 'Ingenierías', 'Matemáticas', 'Medicina y Farmacia', 'Otras Ciencias Sociales', 'Psicología y Educación', 'Química' y 'Tecnologías Información y Comunicación') en un formato de cuadro de mando.

1. CARACTERIZACIÓN GENERAL DE LA COLABORACIÓN CIENTÍFICA DE LA UGR

Evolución del número de publicaciones de la UGR según patrones de colaboración (internacional, nacional, sin colaboración)

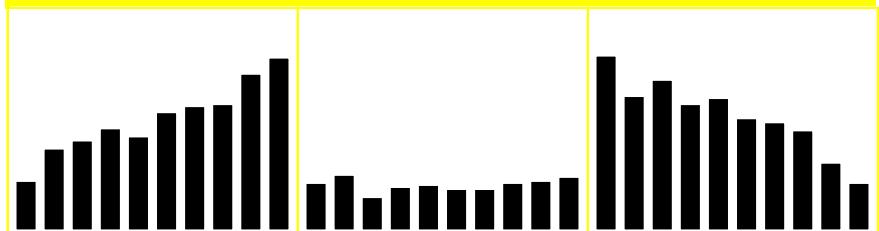
Número de publicaciones citables según tipo de colaboración

	INTERNACIONAL	NACIONAL	SIN COLABORACIÓN
2002	223	221	348
2003	311	280	375
2004	299	235	369
2005	361	285	392
2006	387	315	441
2007	476	351	464
2008	514	373	486
2009	572	422	523
2010	684	461	499
2011	808	532	514
	4635	3475	4411

Porcentaje de publicaciones citables según tipo de colaboración

	INTERNACIONAL	NACIONAL	SIN COLABORACIÓN
2002	28%	28%	44%
2003	32%	29%	39%
2004	33%	26%	41%
2005	35%	27%	38%
2006	34%	28%	39%
2007	37%	27%	36%
2008	37%	27%	35%
2009	38%	28%	34%
2010	42%	28%	30%
2011	44%	29%	28%
	37%	28%	35%

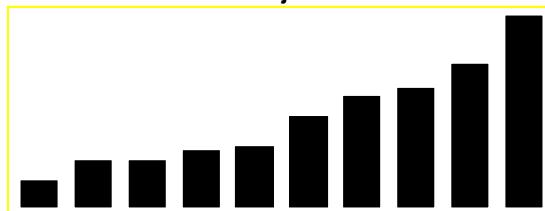

Principales países colaboradores según número de publicaciones y evolución del número de publicaciones en colaboración por zona geográfica

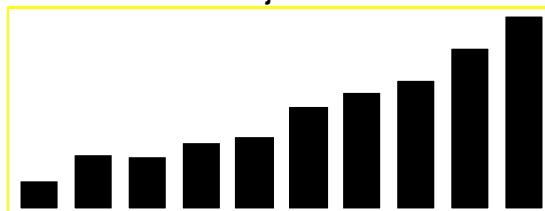
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Total
USA	49	75	70	77	90	102	100	129	174	211	1077
Italy	41	51	49	49	57	74	84	97	116	169	787
France	30	30	37	50	51	55	71	59	105	157	645
England	9	24	37	30	32	62	66	86	94	149	589
Germany	15	29	24	38	26	43	60	63	91	150	539
Sweden	6	8	9	4	17	29	29	34	64	133	333
Portugal	8	12	15	18	18	27	34	27	43	101	303
Netherlands	8	10	7	12	15	23	37	38	58	91	299
Switzerland	6	9	17	17	27	16	18	17	38	75	240
Brazil	6	6	10	8	13	18	14	24	41	83	223
Argentina	7	8	5	7	9	7	20	18	43	86	210
Mexico	9	13	15	13	15	15	25	23	34	47	209
Morocco	5	8	10	20	19	18	17	14	28	65	204
Poland	2	8	17	2	11	16	17	21	34	68	196
Austria	3	9	4	5	8	11	20	19	36	77	192
Japan	5	12	14	9	14	14	20	14	20	69	191
Australia	3	10	9	9	6	13	17	12	32	66	177
Canada	2	7	6	3	6	13	16	14	32	65	164
Belgium	6	14	13	11	3	11	22	14	21	48	163
Russia	8	12	8	7	13	7	8	8	24	62	157
Scotland	5	7	8	5	5	14	13	6	25	63	151
Greece	1	5		1	7	15	10	28	81	148	
Chile	6	4	5	7	10	6	8	6	27	65	144
Peoples R China	3	8	11	6	8	3	3	10	24	58	134
Colombia	3	2	2	4	6	6	9	6	29	64	131
Hungary	1	1	5	2	3	11	15	17	75	130	
Denmark	5	2	4	8	5	8	6	5	24	59	126
Czech Republic	2	3	2	3	3	3	5	10	22	66	119
Slovenia	2	3	2	1	1	3	7	5	22	58	104
Israel	1	6	5	4	2	4	1	5	17	56	101

Año	Nº UE	% UE	Nº OECD	% OECD
2002	124	16%	185	23%
2003	174	18%	259	27%
2004	175	19%	251	28%
2005	203	20%	298	29%
2006	211	18%	311	27%
2007	291	23%	403	31%
2008	340	25%	445	32%
2009	362	24%	478	32%
2010	424	26%	575	35%
2011	549	30%	668	36%
	2853	23%	3873	31%

Evolución del N° Trabajos firmados con la UE

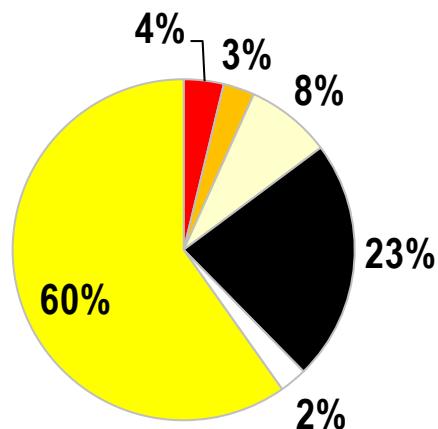

Evolución del N° Trabajos firmados con la OECD

Caracterización y evolución del número de publicaciones en colaboración según tipo de sector al que pertenecen las instituciones colaboradoras

- Empresa y Entidades Privadas
- Gobierno y Administraciones
- Hospitales e Instituciones Salud
- Institutos y Centros I+D
- Otras Tipologías
- Universidad y Educación

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	
Empresa y Entidades Privadas	28	34	25	42	46	44	54	52	46	63	434
Gobierno y Administraciones	10	9	15	13	19	20	41	34	51	126	338
Hospitales e Instituciones Salud	48	52	47	61	74	106	108	113	138	180	927
Institutos y Centros I+D	102	131	163	179	209	272	283	326	410	550	2625
Otras Tipologías	4	5	8	26	16	26	30	25	63	95	298
Universidad y Educación	365	494	428	533	625	691	761	862	965	1139	6864
	557	725	686	854	989	1159	1277	1412	1673	2153	11486

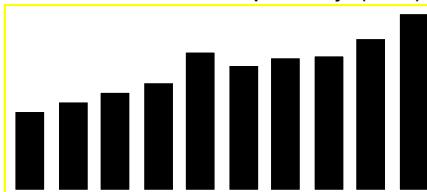
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	
Empresa y Entidades Privadas	5%	5%	4%	5%	5%	4%	4%	4%	3%	3%	4%
Gobierno y Administraciones	2%	1%	2%	2%	2%	2%	3%	2%	3%	6%	3%
Hospitales e Instituciones Salud	9%	7%	7%	7%	7%	9%	8%	8%	8%	8%	8%
Institutos y Centros I+D	18%	18%	24%	21%	21%	23%	22%	23%	25%	26%	23%
Otras Tipologías	1%	1%	1%	3%	2%	2%	2%	2%	4%	4%	3%
Universidad y Educación	66%	68%	62%	62%	63%	60%	60%	61%	58%	53%	60%
	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Caracterización del número y promedio de autores e instituciones por publicación y del origen de las instituciones con las que se colabora

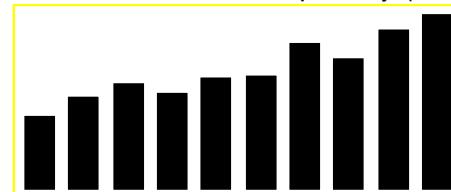
Año	NAUT	PAUT
2002	3093	4,10
2003	3938	4,23
2004	3743	4,35
2005	4385	4,48
2006	5073	4,92
2007	5604	4,73
2008	6013	4,83
2009	6845	4,86
2010	7967	5,10
2011	9380	5,44
	56041	4,80

Año	NINS	PINS
2002	1470	1,95
2003	2035	2,18
2004	2025	2,34
2005	2170	2,22
2006	2493	2,42
2007	2896	2,44
2008	3564	2,85
2009	3763	2,67
2010	4729	3,01
2011	5555	3,21
	30700	2,62

Evolución del Nº Autores por trabajo (PAUT)

Evolución del Nº instituciones por trabajo (PINS)

- NAUT: número total de autores totales que han firmado las publicaciones
- PAUT: promedio de autores firmantes por publicación citable
- NINS: número total de instituciones que han firmado las publicaciones
- PINS: promedio de instituciones firmantes por publicación citable

Nº Instituciones colaboradoras diferentes por país y sector

Spain	1892	Japan	137	Belgium	71
USA	1078	Switzerland	123	Chile	70
Italy	517	Canada	115	China	64
France	469	Poland	115	India	60
Germany	402	Argentina	113	Colombia	58
England	345	Morocco	101	Greece	56
Brazil	170	Sweden	97	Denmark	54
Portugal	156	Australia	93	Finland	51
Netherlands	152	Austria	86	Scotland	49
Mexico	140	Russia	79	...	...
				Total	3156

Efecto de la colaboración en el impacto (promedio citas) y la visibilidad (promedio Impact Factor) de las publicaciones según el tipo de colaboración

Promedio de citas que se obtiene según el tipo de colaboración

	Internacional	Nacional	Sin Colaboración	General
Ciencias Agrarias	8,90	9,76	9,17	9,34
Ciencias Biológicas	10,24	9,35	9,01	9,58
Ciencias de la Tierra y Mediambientales	8,56	6,76	9,65	8,31
Economía, Empresa y Negocios	8,33	2,21	4,62	4,98
Física	24,64	7,32	8,26	17,24
Ingenierías	9,53	6,22	7,37	7,88
Matemáticas	5,24	4,63	3,98	4,60
Medicina y Farmacia	10,96	8,01	8,33	9,17
Otras Ciencias Sociales	3,02	2,90	3,00	2,97
Psicología y Educación	8,74	3,66	4,70	5,81
Química	10,23	9,79	8,98	9,63
Tecnologías Información y Comunicación	10,38	6,59	6,66	7,54
general	11,74	7,38	7,35	9,05

Promedio de Impact Factor que se obtiene según el tipo de colaboración

	Internacional	Nacional	Sin Colaboración	General
Ciencias Agrarias	2,00	1,63	1,85	1,81
Ciencias Biológicas	2,85	2,46	2,31	2,56
Ciencias de la Tierra y Mediambientales	2,19	1,90	1,96	2,06
Economía, Empresa y Negocios	1,03	0,89	0,74	0,86
Física	3,36	2,57	2,46	2,98
Ingenierías	2,10	1,82	1,94	1,97
Matemáticas	0,92	0,93	0,86	0,90
Medicina y Farmacia	2,88	2,54	2,12	2,57
Otras Ciencias Sociales	1,17	1,03	0,87	0,98
Psicología y Educación	1,83	1,51	1,25	1,52
Química	3,06	2,66	2,49	2,73
Tecnologías Información y Comunicación	1,33	1,29	1,12	1,23
general	2,54	2,08	1,83	2,18

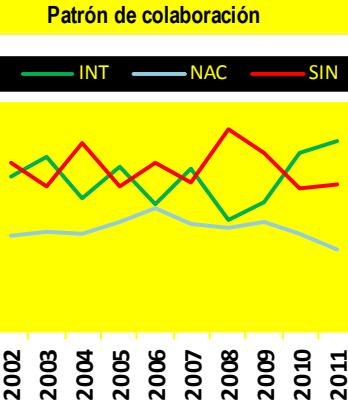
CARACTERIZACIÓN POR CAMPOS DE LA COLABORACIÓN CIENTÍFICA DE LA UGR

¿Cómo leer los cuadros de mando que se presentan para cada campo?

PATRONES	Se presenta una evolución anual de los patrones/tipos de colaboración. Indicadores: • NPUB: Número de publicaciones Cítaviles. • INT: porcentaje de publicaciones cítaviles firmadas en colaboración internacional • NAC: porcentaje de publicaciones cítaviles firmadas en colaboración nacional • SIN: porcentaje de publicaciones cítaviles firmadas sin ningún tipo de colaboración	Patrón de colaboración Gráfico que muestra la evolución de los porcentajes de publicaciones cítaviles firmadas en colaboración internacional (INT), en colaboración nacional (NAC) o sin colaboración (SIN),	Patrones de colaboración según categoría JCR Se presenta los patrones/tipos de colaboración para diferentes categorías JCR (especialidades) que componen el campo científico. Indicadores: • NPUB: Número de Publicaciones Cítaviles. • INT: porcentaje de Publicaciones Cítaviles firmadas en colaboración internacional • NAC: porcentaje de Publicaciones Cítaviles firmadas en colaboración nacional • SIN: porcentaje de Publicaciones Cítaviles firmadas sin ningún tipo de colaboración	Principales países colaboradores Se presenta un ranking con los diez principales países con los que mayor número de publicaciones cítaviles se han firmado en colaboración.: • NPUB: Número de Publicaciones Cítaviles firmadas con el país • %PUB: Porcentaje que supone las publicaciones firmadas con el país frente al total de publicaciones del campo. • NINS: Número total de instituciones diferentes del país con las cuales se ha colaborado
TASAS DE COAUTORÍA	En este apartado se muestra la evolución de las tasas de coautoría de las publicaciones cítaviles. Indicadores • NAUT: número total de autores totales que han firmado las publicaciones • PAUT: promedio de autores firmantes por publicación citable • NINS: número total de instituciones que han firmado las publicaciones • PINS: promedio de instituciones firmantes por publicación citable	Evolución Tasa de Coautoría PAUT y NINS Gráfico que muestra la evolución de la tasas de coautorías Promedio de autores por publicación (PAUT) y Promedio de instituciones por publicación (PINS).	Instituciones colaboradores españolas Se presenta un ranking con la diez principales instituciones científicas españolas con las que mayor número de publicaciones cítaviles se han firmado en colaboración. Se presenta la firma WoS habitual de la institución y la ciudad a la que pertenece. Indicadores: • NPUB: Número de Publicaciones Cítaviles firmadas con la institución • NPUB: Promedio de citas por trabajo	Instituciones colaboradoras extranjeras Se presenta un ranking con la diez principales instituciones científicas extranjeras con las que mayor número de publicaciones cítaviles se han firmado en colaboración. Se presenta la firma WoS habitual de la institución y la ciudad a la que pertenece. Indicadores: • NPUB: Número de Publicaciones Cítaviles firmadas con la institución • NPUB: Promedio de citas por trabajo

Campo científico analizado: MATEMÁTICAS

PATRONES	NPUB	INT	NAC	SIN	Patrón de colaboración			
					2002	2003	2004	2005
	97	37%	23%	40%				
	110	42%	24%	35%				
	126	32%	23%	45%				
	122	39%	26%	34%				
	129	30%	29%	40%				
	149	39%	26%	36%				
	157	27%	25%	48%				
	168	31%	26%	43%				
	176	43%	23%	34%				
	182	46%	19%	35%				
Total	1416	37%	24%	39%				

Categoría JCR	NPUB	INT	NAC	SIN	Patrones de colaboración según categoría JCR				Principales países colaboradores		
					NPUB	INT	NAC	SIN	NPUB	%PUB	NINS
Matemáticas	695	40%	18%	42%					Spain	454	32%
Matemáticas Aplicadas	540	39%	25%	36%					USA	90	6%
Estadística y Probabilidad	249	30%	36%	34%					Italy	62	4%
Investigación Operativa	123	14%	46%	41%					France	48	3%
Aplicaciones Interdis. Mat.	101	37%	23%	41%					South Korea	32	2%
Matemáticas y Biología Comp.	27	41%	19%	41%					Portugal	32	2%
	--	--	--	--					Morocco	30	2%
	--	--	--	--					Japan	29	2%
	--	--	--	--					England	27	2%
	--	--	--	--					Brazil	27	11

TASAS DE COAUTORÍA	NAUT	PAUT	NINS	PINS	Evolución Tasa de Coautoría PAUT y NINS			
					2002	2003	2004	2005
	237	2,44	172	1,77				
	278	2,53	208	1,89				
	332	2,63	216	1,71				
	339	2,78	233	1,91				
	339	2,63	233	1,81				
	409	2,74	273	1,83				
	437	2,78	262	1,67				
	477	2,84	300	1,79				
	520	2,95	340	1,93				
	501	2,75	343	1,88				
Total	3869	2,73	2580	1,82				

Ciudad	NPUB	PCIT	Instituciones colaboradoras españolas			Instituciones colaboradoras extranjeras		
			País	NPUB	PCIT	País	NPUB	PCIT
Univ Jaen	Jaén	91	6,31			Kagoshima Univ	Japan	25
Univ Almeria	Almeria	90	4,09			Kyungpook Univ	South Korea	23
Univ Castilla la Mancha	Varias	29	9,66			Univ Auton Antonio Narro	Mexico	15
Univ Malaga	Málaga	25	3,36			Catholic Univ Louvain	Belgium	14
Univ Sevilla	Sevilla	23	2,91			Univ Maribor	USA	10
Cartagena Univ Technol	Cartagena	23	3,48			Univ Sao Paulo	Brazil	10
Univ Complutense	Madrid	21	2,14			Univ Evora	Portugal	10
Univ Carlos III Madrid	Madrid	16	5,50			Univ Massachusetts	USA	9
Univ Valencia	Valencia	15	3,33			Univ Tras Montes & Alto Douro	Portugal	9
Univ Vigo	Vigo	13	3,31			Queensland Univ Technol	USA	9

Campo científico analizado: FÍSICA

PATRONES	NPUB	INT	NAC	SIN	Patrón de colaboración										
	2002	85	44%	20%	36%	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
2003	108	49%	23%	28%											
2004	115	54%	15%	31%											
2005	124	56%	15%	28%											
2006	139	45%	22%	32%											
2007	171	54%	20%	25%											
2008	156	53%	20%	27%											
2009	169	58%	18%	24%											
2010	197	63%	14%	23%											
2011	271	64%	14%	22%											
Total	1535	56%	18%	27%											

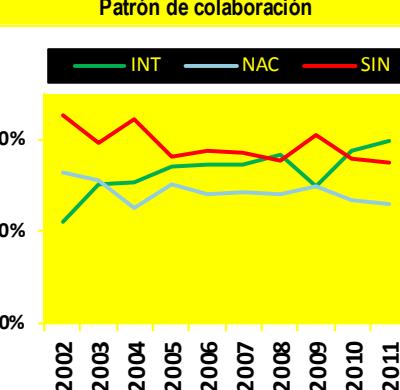
	Patrones de colaboración según categoría JCR				Principales países colaboradores			
	NPUB	INT	NAC	SIN	NPUB	%PUB	NINS	
Física Partículas y Campos	312	69%	11%	20%	Spain	593	39%	94
Física Multidisciplinar	311	65%	14%	21%	USA	294	19%	162
Astronomía y Astrofísica	264	76%	15%	9%	Italy	258	17%	68
Física Matemática	190	45%	27%	28%	France	195	13%	72
Física Atómica, Mol. y Quím.	150	43%	33%	23%	Germany	191	12%	68
Óptica	127	30%	24%	46%	England	172	11%	39
Física Aplicada	118	37%	12%	51%	Poland	129	8%	25
Física nuclear	105	61%	20%	19%	Netherlands	123	8%	19
Mecánica	90	48%	18%	34%	Switzerland	114	7%	16
Física Estado Sólido	75	39%	21%	40%	Argentina	114	7%	18

TASAS DE COAUTORÍA	NAUT	PAUT	NINS	PINS	Evolución Tasa de Coautoría PAUT y NINS										
	2002	490	4,54	274	2,54	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
2003	1100	9,57	446	3,88											
2004	523	4,22	317	2,56											
2005	940	6,76	463	3,33											
2006	726	4,25	461	2,70											
2007	2703	17,33	864	5,54											
2008	2050	12,13	709	4,20											
2009	33184	50,00	3360	17,06											
2010	> 35000	55,00	11414	42,12											
Total	187575	122,20	18500	12,05											

	Instituciones colaboradores españolas				Instituciones colaboradoras extranjeras			
	Ciudad	NPUB	PCIT		País	NPUB	PCIT	
CSIC	Varias	148	9,13	Ist Nazl Fis Nucl	Italy	156	92,81	
Univ Valencia	Valencia	126	71,90	Univ Natl La Plata	Argentina	109	11,12	
Univ Autonoma Madrid	Madrid	66	7,67	CERN	Switzerland	92	142,09	
Univ Sevilla	Sevilla	41	11,80	Max Planck Inst	Germany	90	148,77	
Univ Complutense	Madrid	36	30,92	Univ Milan	Italy	89	14,29	
Inst Astrofis Canarias	Tenerife	35	17,69	MIT	USA	88	90,28	
Inst Cat Recerca Estudis Ava.	Barcelona	33	3,61	Univ Naples Federico II	Italy	86	100,05	
Ctr Andaluz Fis Particulas...	Granada	33	29,12	Univ Oxford	England	85	154,59	
Univ Zaragoza	Zaragoza	30	8,23	Univ Salento	Italy	84	14,04	
Univ Cordoba	Córdoba	27	4,44	Univ Wisconsin	USA	83	114,23	

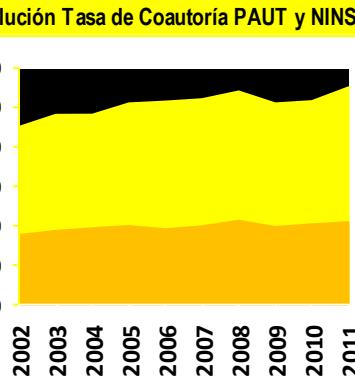
Campo científico analizado: QÚIMICA

PATRONES	NPUB	INT	NAC	SIN	Patrón de colaboración			
	2002	141	22%	33%	45%	INT	NAC	SIN
2003	146	30%	31%	39%				
2004	160	31%	25%	44%				
2005	183	34%	30%	36%				
2006	174	34%	28%	37%				
2007	176	35%	28%	37%				
2008	185	37%	28%	35%				
2009	223	30%	30%	41%				
2010	242	38%	27%	36%				
2011	261	39%	26%	35%				
Total	1891	34%	28%	38%				

	Patrones de colaboración según categoría JCR				Principales países colaboradores			
	NPUB	INT	NAC	SIN	NPUB	%PUB	NINS	
Química Física	473	39%	27%	34%	Spain	724	38%	140
Química Analítica	382	24%	27%	49%	Italy	116	6%	46
Ciencia y Tec. de los Alimentos	280	24%	39%	37%	France	80	4%	45
Química Inorgánica y Nuclear	202	54%	31%	15%	Germany	49	3%	27
Química Multidisciplinaria	196	44%	21%	35%	USA	47	2%	42
Química Orgánica	189	23%	22%	54%	Morocco	44	2%	14
Química Aplicada	187	31%	28%	41%	Switzerland	34	2%	13
Ingeniería Química	166	27%	23%	50%	England	33	2%	18
Cristalografía	100	53%	25%	22%	Mexico	33	2%	20
Química Médica	94	31%	32%	37%	India	32	2%	13

TASAS DE COAUTORÍA	NAUT	PAUT	NINS	PINS	Evolución Tasa de Coautoría PAUT y NINS			
	2002	636	4,51	251	1,78	PAUT	NINS	PINS
2003	703	4,82	275	1,88				
2004	771	4,82	312	1,95				
2005	934	5,10	367	2,01				
2006	896	5,15	335	1,93				
2007	917	5,21	352	2,00				
2008	1000	5,41	396	2,14				
2009	1138	5,10	442	1,98				
2010	1249	5,16	496	2,05				
2011	1438	5,51	549	2,10				
Total	9682	5,12	3775	2,00				

	Instituciones colaboradoras españolas			Instituciones colaboradoras extranjeras			
	Ciudad	NPUB	PCIT	País	NPUB	PCIT	
Univ Jaen	Jaén	129	9,94	Univ Bologna	Italy	34	15,26
CSIC	Varias	123	9,11	Univ Insubria	Italy	26	20,85
Univ Almería	Almería	90	9,08	Univ Milan	Italy	25	20,16
Univ Santiago Compostela	Santiago	54	13,07	Univ Abdel Malek Essaadi	Morocco	17	7,71
Univ Málaga	Málaga	31	9,55	Univ Helsinki	Finland	15	27,73
Univ Sevilla	Sevilla	28	6,93	Univ Edinburgh	Scotland	10	9,70
Univ Valencia	Valencia	28	18,93	Univ Jyvaskyla	Finland	10	11,10
Univ Vigo	Vigo	27	12,52	Univ Paris 11	France	9	12,78
Univ Barcelona	Barcelona	26	13,81	Univ Nac Rosario	Argentina	9	3,89
Univ País Vasco	Varias	23	8,65	Panjab Univ	India	9	12,33

Campo científico analizado: CIENCIAS BIOLÓGICAS

PATRONES	NPUB	INT	NAC	SIN	Patrón de colaboración				
					2002	2003	2004	2005	2006
2002	153	32%	27%	41%					
2003	153	26%	33%	41%					
2004	162	33%	30%	37%					
2005	128	30%	38%	32%					
2006	168	34%	30%	36%					
2007	178	40%	32%	28%					
2008	203	43%	32%	25%					
2009	202	36%	36%	28%					
2010	211	40%	34%	26%					
2011	231	46%	34%	20%					
Total	1789	37%	33%	30%					

CATEGORÍA	NPUB	INT	NAC	SIN	Patrones de colaboración según categoría JCR				Principales países colaboradores		
					NPUB	INT	NAC	SIN	NPUB	%PUB	NINS
Bioquímica y Biología molecular	387	37%	35%	28%					Spain	835	47%
Botánica	208	27%	30%	43%					USA	120	7%
Biométodos	205	32%	32%	36%					France	106	6%
Biología y Microbio aplic	204	30%	36%	34%					Italy	101	6%
Microbiología	174	26%	36%	39%					England	91	5%
Biología celular	167	37%	35%	28%					Germany	62	3%
Genética	160	47%	33%	20%					Sweden	35	2%
Zoología	136	46%	32%	22%					Portugal	32	2%
Biología marina y aguas cont	123	46%	31%	23%					Netherlands	29	2%
Biofísica	105	38%	29%	33%					Morocco	26	1%

TASAS DE COAUTORÍA	NAUT	PAUT	NINS	PINS	Evolución Tasa de Coautoría PAUT y NINS				
					2002	2003	2004	2005	2006
2002	708	4,63	295	1,93					
2003	747	4,88	303	1,98					
2004	772	4,77	316	1,95					
2005	683	5,34	285	2,23					
2006	908	5,40	355	2,11					
2007	1064	5,98	482	2,71					
2008	1130	5,57	528	2,60					
2009	1154	5,71	493	2,44					
2010	1136	5,38	518	2,45					
2011	1655	7,16	811	3,51					
Total	9957	5,57	4386	2,45					

CATEGORÍA	NPUB	INT	NAC	SIN	Instituciones colaboradores españolas			Instituciones colaboradoras extranjeras		
					Ciudad	NPUB	PCIT	País	NPUB	PCIT
CSIC	Varias	191	11,57		Univ Paris 06	France	17	22,41		
Univ Jaen	Jaén	118	13,89		Univ Abdel Malek Essaadi	Morocco	16	4,63		
Univ Almeria	Almeria	74	7,92		Univ Bologna	Italy	15	12,73		
Univ Barcelona	Barcelona	45	11,33		CNRS	Francia	15	5,67		
Hosp Univ San Cecilio	Granada	41	10,39		Univ Piemonte Orientale	Italy	13	3,62		
Univ Complutense	Madrid	34	10,79		Univ Cambridge	England	12	5,50		
Univ Malaga	Málaga	32	15,09		Univ Porto	Portugal	12	5,33		
Hosp Univ Virgen de la Nieves	Granada	31	5,81		Univ Nacl Autonoma Mexico	Mexico	11	4,64		
Univ Sevilla	Sevilla	29	9,59		Univ Tuscia	Italy	11	4,18		
Univ Cordoba	Córdoba	21	15,10		Karolinska Inst	Sweden	11	4,27		

Campo científico analizado: MEDICINA Y FARMACIA

PATRONES	NPUB	INT	NAC	SIN	Patrón de colaboración				Colaboración según categoría JCR				Principales países colaboradores				
					NPUB	INT	NAC	SIN	NPUB	INT	NAC	SIN	NPUB	%PUB	NINS		
2002	169	27%	34%	40%					293	32%	46%	22%	Spain	1436	55%	513	
2003	185	28%	32%	40%					275	33%	33%	33%	USA	269	10%	156	
2004	166	27%	39%	34%					271	57%	23%	21%	Sweden	173	7%	16	
2005	210	32%	38%	30%					263	29%	32%	39%	Italy	163	6%	71	
2006	231	32%	42%	26%					154	44%	45%	11%	England	140	5%	71	
2007	251	37%	41%	22%					120	52%	32%	17%	France	111	4%	74	
2008	267	38%	40%	22%					118	53%	31%	16%	Germany	108	4%	58	
2009	308	41%	39%	19%					113	48%	28%	24%	Brazil	65	2%	35	
2010	368	43%	39%	18%					110	24%	67%	9%	Hungary	57	2%	8	
2011	451	44%	41%	15%					107	45%	36%	20%	Portugal	48	2%	23	
Total	2606	37%	39%	24%													
TASAS DE COAUTORÍA	NAUT	PAUT	NINS	PINS	Evolución Tasa de Coautoría PAUT y NINS				Instituciones colaboradores españolas				Instituciones colaboradoras extranjeras				
	2002	867	5,13	359	2,124					Ciudad	NPUB	PCIT		País	NPUB	PCIT	
	2003	1034	5,59	430	2,324					Hosp Univ Virgen de la Nieves	Granada	166	7,99	Karolinska Inst	Sweden	143	8,45
	2004	906	5,46	353	2,127					Hosp Univ San Cecilio	Granada	157	7,99	Univ Pecs Jozsef A	Hungary	50	10,48
	2005	1177	5,60	544	2,59					CSIC	Varias	151	11,7	Univ Siena	Italy	34	15,97
	2006	1478	6,40	636	2,753					Univ Jaen	Jaén	136	9,32	Med Coll Georgia	USA	31	17,81
	2007	1589	6,33	720	2,869					Univ Zaragoza	Zaragoza	122	9,27	Univ Coll London	England	30	11,16
	2008	1734	6,49	834	3,124					Univ Complutense	Madrid	94	10,4	Univ Ghent	Belgium	25	7,61
	2009	1908	6,19	889	2,886					Univ Sevilla	Sevilla	56	10,5	Med Univ Vienna	Austria	25	7,64
	2010	2474	6,72	1210	3,288					Jaen Gen Hosp	Jaén	48	9,29	Univ Sao Paulo	Brazil	23	14,26
	2011	3306	7,33	1739	3,856					Univ Politecnica Madrid	Madrid	45	8,11	Univ Michigan	USA	23	4,65
	Total	16473	6,32	7714	2,96					Univ Murcia	Murcia	44	6,95	Univ Munich	Germany	22	17,45

Campo científico analizado: CIENCIAS GEOLÓGICAS Y MEDIOAMBIENTALES

PATRONES	NPUB	INT	NAC	SIN	Patrón de colaboración
	2002	101	43%	23%	35%
2003	125	42%	30%	27%	
2004	115	42%	24%	34%	
2005	119	50%	27%	24%	
2006	159	54%	26%	20%	
2007	156	52%	24%	24%	
2008	217	50%	28%	23%	
2009	225	52%	28%	20%	
2010	234	54%	29%	17%	
2011	272	56%	28%	15%	
Total	1723	51%	27%	22%	

Categorías JCR	Patrones de colaboración según categoría JCR				Principales países colaboradores			
	NPUB	INT	NAC	SIN				
Geociencias Multidisciplinar	449	61%	26%	13%	Spain	819	48%	191
Ciencias Medioambientales	399	31%	28%	41%	USA	161	9%	104
Ecología	251	44%	30%	25%	France	129	7%	54
Geoquímica y Geofísica	249	65%	25%	10%	Italy	121	7%	59
Recursos Hídricos	169	30%	39%	31%	Germany	83	5%	41
Mineralogía	152	58%	28%	14%	England	75	4%	36
Paleontología	145	59%	22%	19%	Portugal	66	4%	25
Geología	140	61%	26%	13%	Netherlands	60	3%	16
Ingeniería Medioambiental	136	32%	19%	49%	Russia	49	3%	12
Geografía Física	112	63%	27%	10%	Switzerland	44	3%	15

TASAS DE COAUTORÍA	NAUT	PAUT	NINS	PINS	Evolución Tasa de Coautoría PAUT y NINS
	2002	391	3,87	214	2,12
2003	517	4,14	292	2,34	
2004	502	4,37	269	2,34	
2005	549	4,61	311	2,61	
2006	776	4,88	438	2,75	
2007	721	4,62	406	2,60	
2008	1058	4,88	597	2,75	
2009	1154	5,13	625	2,78	
2010	1183	5,06	701	3,00	
2011	1601	5,89	913	3,36	
Total	8452	4,91	4766	2,77	

Instituciones colaboradoras españolas	Ciudad	NPUB	PCIT	Instituciones colaboradoras extranjeras		
				País	NPUB	PCIT
CSIC	Varias	201	8,66	Russian Acad Sci	36	6,67
Univ Jaen	Jaén	130	7,61	Univ Montpellier	32	13,56
Univ Barcelona	Barcelona	64	7,92	CNRS	24	19,58
Inst Geol & Minero Espana	Madrid	58	6,55	Univ Nac Autonoma Mexico	23	3,09
Univ Málaga	Málaga	54	6,98	Ist Nazl Geofis & Vulcanol	21	17,57
Univ Almeria	Almería	51	4,69	Univ Lyon	20	15,60
Univ Alicante	Alicante	47	6,87	Univ Paris 06	18	16,89
Univ Complutense	Complutense	40	9,05	Natl Naturhist Museum	18	6,72
Univ Pablo Olavide	Sevilla	33	7,09	Zurich ETHZ	16	13,00
Univ Autonoma Barcelona	Barcelona	27	15,04	Jagiellonian Univ	15	4,27

Campo científico analizado: CIENCIAS AGRARIAS

PATRONES	NPUB	INT	NAC	SIN	Patrón de colaboración				NPUB	%NPUB	NINS
					INT	NAC	SIN				
2002	29	21%	41%	38%							
2003	24	17%	67%	17%							
2004	27	26%	22%	52%							
2005	27	37%	30%	33%							
2006	23	26%	57%	17%							
2007	33	39%	39%	21%							
2008	37	16%	51%	32%							
2009	37	35%	46%	19%							
2010	47	45%	40%	15%							
2011	36	42%	36%	22%							
Total	320	32%	43%	26%							

TASAS DE COAUTORÍA	NAUT	PAUT	NINS	PINS	Evolución Tasa de Coautoría PAUT y NINS				Instituciones colaboradoras españolas	Instituciones colaboradoras extranjeras	
					Ciudad	NPUB	PCIT	País			
2002	138	4,76	65	2,24	CSIC	Granada	49	7,67	Univ Bologna	Italy	14
2003	107	4,46	52	2,17	Univ Almeria	Granada	26	8,69	Univ Quebec	Canada	4
2004	112	4,15	48	1,78	Univ Jaen	Varias	24	6,54	CNRS	France	3
2005	122	4,52	57	2,11	IFAPA	Jaén	13	4,23	Univ Copenhagen	Denmark	3
2006	110	4,78	44	1,91	IRTA	Zaragoza	20	17,75	CONICET	Argentina	3
2007	168	5,09	76	2,30	Univ Malaga	Madrid	10	12,10	Ctr Biotechnol Borj Cedria	Tunisia	2
2008	212	5,73	82	2,22	Univ Barcelona	Sevilla	8	18,50	Univ Buenos Aires	Argentina	2
2009	195	5,27	88	2,38	Piscifactoria Sierra Nevada	Jaén	8	9,50	Univ Molise	Italy	2
2010	282	6,00	148	3,15	Univ Cordoba	Madrid	7	14,29	Univ Aut Baja California	Mexico	2
2011	215	5,97	90	2,50	Univ Santiago Compostela	Murcia	6	7,33	Malardalen Univ	Sweden	2
Total	1661	5,19	750	2,34							4,50

Campo científico analizado: INGENIERÍAS

PATRONES	NPUB	INT	NAC	SIN	Patrón de colaboración				NPUB	%PUB	NINS
					INT	NAC	SIN				
2002	29	21%	17%	62%							
2003	62	42%	24%	34%							
2004	54	43%	26%	31%							
2005	66	36%	17%	47%							
2006	106	43%	25%	32%							
2007	99	38%	24%	37%							
2008	116	33%	26%	41%							
2009	142	32%	25%	43%							
2010	159	35%	28%	38%							
2011	169	38%	21%	40%							
Total	1002	37%	24%	39%							

TASAS DE COAUTORÍA	NAUT	PAUT	NINS	PINS	Evolución Tasa de Coautoría PAUT y NINS				Instituciones colaboradoras españolas	Instituciones colaboradoras extranjeras	NPUB	%PUB
					Ciudad	NPUB	PCIT	País				
2002	114	3,93	44	1,52					Univ Jaen	Kagoshima Univ	21	4,29
2003	344	5,55	138	2,23					CSIC	Santa Clara Univ	20	1,55
2004	573	10,61	163	3,02					Univ Valencia	Northwestern Univ	16	18,44
2005	252	3,82	114	1,73					Univ Malaga	Univ Milan	14	24,21
2006	527	4,97	234	2,21					Univ Cordoba	Univ Nacl Autonoma Mexico	11	3,09
2007	412	4,16	199	2,01					Univ Complutense	Med Coll Georgia	10	19,60
2008	496	4,28	224	1,93					Univ Santiago Compostela	Ist Nazl Fis Nucl	10	27,30
2009	683	4,81	315	2,22					Univ Politecn Catalunya	Univ Sao Paulo	10	14,80
2010	1723	10,84	489	3,08					Univ Almeria	Univ Naples Federico II	9	27,33
2011	1827	10,81	541	3,20					Ctr Invest Energet Medio...	Univ Aquila	9	27,00
Total	6951	6,94	2461	2,46								

Campo científico analizado: TECNOLOGÍA DE LA INFORMACIÓN Y LAS COMUNICACIONES

PATRONES	NPUB	INT	NAC	SIN	Patrón de colaboración										
	2002	70	16%	33%	51%	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
2003	133	20%	36%	44%											
2004	95	22%	40%	38%											
2005	110	25%	29%	45%											
2006	73	27%	32%	41%											
2007	88	27%	33%	40%											
2008	94	24%	36%	39%											
2009	128	26%	31%	43%											
2010	124	34%	40%	27%											
2011	123	19%	46%	36%											
Total	1038	24%	36%	40%											

CATEGORÍAS	NPUB	INT	NAC	SIN	Patrones de colaboración según categoría JCR				Principales países colaboradores				
					NPUB	INT	NAC	SIN	NPUB	%PUB	NINS		
Inteligencia Artificial	390	19%	42%	39%	Spain	429	42%	73					
Teoría y Métodos Infor.	311	23%	37%	40%	USA	66	6%	36					
Aplic. Interdisc. Informática	234	26%	34%	40%	England	35	3%	14					
Sistemas de Información	138	26%	35%	39%	Germany	33	3%	13					
Desarrollo de Software	81	25%	30%	46%	France	21	2%	15					
Hardware-Arquitectura	45	40%	24%	36%	Japan	18	2%	3					
Telecomunicaciones	40	38%	23%	40%	Italy	16	2%	11					
Cibemética	30	27%	17%	57%	Netherlands	13	1%	6					
--	--	--	--	--	Scotland	10	1%	3					
--	--	--	--	--	Portugal	8	1%	3					

TASAS DE COAUTORÍA	NAUT	PAUT	NINS	PINS	Evolución Tasa de Coautoría PAUT y NINS										
	2002	249	3,56	115	1,64	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
2003	499	3,75	224	1,68											
2004	367	3,86	171	1,80											
2005	426	3,87	185	1,68											
2006	267	3,66	123	1,68											
2007	343	3,90	154	1,75											
2008	350	3,72	168	1,79											
2009	475	3,71	230	1,80											
2010	474	3,82	278	2,24											
2011	455	3,70	234	1,90											
Total	3905	3,76	1882	1,81											

CATEGORÍAS	NPUB	INT	NAC	SIN	Instituciones colaboradoras españolas				Instituciones colaboradoras extranjeras			
					Ciudad	NPUB	PCIT		País	NPUB	PCIT	
Univ Jaen	Jaén	127	9,09		Univ Regensburg	Germany	25	3,32				
Univ Almería	Almería	32	3,78		Northwestern Univ	USA	20	11,90				
Univ Cadiz	Cádiz	28	7,04		De Montfort Univ	England	17	24,00				
Univ Cordoba	Córdoba	27	9,52		Kagoshima Univ	Japan	15	4,53				
Univ Extremadura	Varias	21	7,71		Florida State Univ	USA	7	3,57				
Univ Sevilla	Sevilla	17	2,24		Univ Edinburgh	Scotland	7	3,00				
Univ Huelva	Huelva	17	10,53		Univ Aveiro	Portugal	6	5,17				
CSIC	Varias	15	3,53		CNRS	France	5	4,80				
European Ctr Soft Comp	Oviedo	14	3,43		Univ Buenos Aires	Argentina	4	24,25				
UNED	Varias	13	6,46		Radboud Univ Nijmegen	Netherlands	4	8,25				

Campo científico analizado: PSICOLOGÍA Y CIENCIAS DE LA EDUCACIÓN

PATRONES	NPUB	INT	NAC	SIN	Patrón de colaboración				NPUB	%NPUB	NINS
					INT	NAC	SIN				
2002	29	24%	41%	34%							
2003	44	36%	18%	45%							
2004	36	36%	22%	42%							
2005	55	31%	24%	45%							
2006	55	27%	33%	40%							
2007	81	25%	27%	48%							
2008	83	47%	24%	29%							
2009	106	41%	33%	26%							
2010	141	35%	24%	40%							
2011	145	33%	27%	40%							
Total	775	35%	27%	38%							

TASAS DE COAUTORÍA	NAUT	PAUT	NINS	PINS	Evolución Tasa de Coautoría PAUT y NINS				NPUB	%NPUB	PCIT
					PAUT	NINS	PINS				
2002	101	3,48	55	1,90							
2003	309	7,02	176	4,00							
2004	263	7,31	154	4,28							
2005	186	3,38	109	1,98							
2006	184	3,35	106	1,93							
2007	289	3,57	147	1,81							
2008	343	4,13	194	2,34							
2009	503	4,75	309	2,92							
2010	507	3,60	278	1,97							
2011	595	4,10	340	2,34							
Total	3280	4,23	1868	2,41							

Categorías JCR	NPUB	INT	NAC	SIN	Patrones de colaboración según categoría JCR				NPUB	%NPUB	NINS
					INT	NAC	SIN				
Psicología multidisciplinar	227	26%	28%	46%							
Psicología experimental	188	53%	21%	26%							
Psicología	128	52%	21%	27%							
Psicología Clínica	116	28%	39%	33%							
Ciencias del Comportamiento	105	44%	26%	30%							
Educación e Inv. Educativa	52	13%	15%	71%							
Psicología Biológica	49	47%	20%	33%							
Psicología Aplicada	33	33%	36%	30%							
Psicología Social	32	53%	19%	28%							
Psicología Educativa	29	21%	21%	59%							

Instituciones	Instituciones colaboradores españolas				Instituciones colaboradoras extranjeras			
	Ciudad	NPUB	PCIT		País	NPUB	PCIT	
Univ Jaen	Jaén	55	6,36		Max Planck Inst	Germany	17	
Univ Almería	Almería	25	3,92		Univ Coll London	England	14	
Univ Murcia	Murcia	24	4,54		Texas A&M Univ	USA	13	
CSIC	Varias	20	10,15		Univ Nac Autonoma Mexico	Mexico	8	
UNED	Varias	20	3,20		Univ Queensland	USA	8	
Univ Málaga	Málaga	19	3,42		Univ Oxford	USA	8	
Univ Valladolid	Valladolid	17	3,00		McMaster Univ	Canada	8	
Hosp Univ Virgen de la Nieves	Granada	13	3,62		Univ Padua	Italy	7	
Univ Barcelona	Barcelona	12	3,42		Univ Lisbon	Portugal	7	
Univ Santiago Compostela	Santiago	10	12,30		Univ Roma La Sapienza	Italy	6	

Campo científico analizado: ECONOMÍA, EMPRESA Y NEGOCIOS

PATRONES	NPUB	INT	NAC	SIN	Patrón de colaboración				Patrones de colaboración según categoría JCR				Principales países colaboradores			
					NPUB	INT	NAC	SIN	Economía	36%	33%	31%	Spain	54	33%	33
2002	6	17%	17%	67%					Administración y Gestión	20%	20%	61%	USA	15	9%	12
2003	6	33%	0%	67%					Negocios	28%	16%	56%	England	6	4%	6
2004	5	0%	20%	80%					Negocios y Finanzas	33%	13%	53%	Netherlands	4	2%	2
2005	6	33%	17%	50%					Planificación y Desarrollo	11%	22%	67%	Canada	4	2%	4
2006	9	11%	22%	67%					Relaciones Laborales	0%	50%	50%	Wales	4	2%	2
2007	21	29%	19%	52%					Política y Economía Agrícola	0%	0%	100%	Portugal	2	1%	2
2008	23	39%	17%	43%					---	---	---	---	France	2	1%	1
2009	24	33%	42%	25%					---	---	---	---	Chile	2	1%	2
2010	29	17%	31%	52%					---	---	---	---	Australia	2	1%	1
2011	34	26%	29%	44%					---	---	---	---				
Total	163	26%	26%	48%												
TASAS DE COAUTORÍA	NAUT	PAUT	NINS	PINS	Evolución Tasa de Coautoría PAUT y NINS				Instituciones colaboradores españolas				Instituciones colaboradoras extranjeras			
					2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	País	NPUB
2002	15	2,50	8	1,33					Univ Valencia	Valencia	7	4,57	Fed Reserve Bank Chicago	USA	4	0,00
2003	15	2,50	8	1,33					Miguel Hernandez Univ Elche	Elche	7	4,71	Florida State Univ	USA	3	8,67
2004	15	3,00	6	1,20					Univ Almería	Almería	6	3,17	Univ Wales	Wales	3	11,33
2005	14	2,33	9	1,50					Univ Palmas de Gran Canaria	Las Palmas	5	3,40	Rotterdam Erasmus Univ	Netherlands	2	15,00
2006	21	2,33	12	1,33					Univ Jaume I Castellón	Castellón	4	0,75	Univ Sydney	Australia	2	2,00
2007	57	2,71	33	1,57					Univ País Vasco	Varias	4	1,00	Univ Aix Marseille	France	2	0,50
2008	67	2,91	43	1,87					Univ Alicante	Alicante	3	3,00	Univ Warwick	England	2	0,50
2009	69	2,88	52	2,17					Fdn Escuela Negocios And	Granada	2	4,00	Univ Kansas	USA	2	0,50
2010	81	2,79	52	1,79					Univ Pablo Olavide	Sevilla	2	0,50	Erasmus Univ	Netherlands	2	8,50
2011	94	2,76	62	1,82					Univ Sevilla	Sevilla	2	0,00	Indiana Univ	USA	2	2,00
Total	448	2,75	285	1,75												

Campo científico analizado: OTRAS CIENCIAS SOCIALES

PATRONES	NPUB	INT	NAC	SIN	Patrón de colaboración				NPUB	%PUB	NINS
					INT	NAC	SIN				
2002	10	20%	40%	40%							
2003	14	0%	43%	57%							
2004	14	0%	21%	79%							
2005	18	28%	28%	44%							
2006	26	12%	27%	62%							
2007	43	19%	30%	51%							
2008	45	24%	40%	36%							
2009	69	17%	32%	51%							
2010	94	21%	32%	47%							
2011	86	24%	31%	44%							
Total	419	20%	32%	48%							

TASAS DE COAUTORÍA	NAUT	PAUT	NINS	PINS	Evolución Tasa de Coautoría PAUT y NINS				NPUB	%PUB	PCIT
					PAUT	NINS	PINS				
2002	28	2,80	16	1,60							
2003	36	2,57	20	1,43							
2004	40	2,86	18	1,29							
2005	54	3,00	31	1,72							
2006	73	2,81	39	1,50							
2007	154	3,58	77	1,79							
2008	137	3,04	87	1,93							
2009	187	2,71	113	1,64							
2010	260	2,77	166	1,77							
2011	265	3,08	160	1,86							
Total	1234	2,95	727	1,74							

Categorías JCR	NPUB	INT	NAC	SIN	Patrones de colaboración según categoría JCR				NPUB	%PUB	NINS
					INT	NAC	SIN				
Documentación	177	17%	45%	38%							
Lingüística	36	17%	17%	67%							
Ciencias Sociales Multid.	31	13%	32%	55%							
Sociología	21	29%	19%	52%							
Administración Pública	20	5%	45%	50%							
Antropología	20	40%	15%	45%							
Ciencias Políticas	17	24%	29%	47%							
Transportes	16	19%	13%	69%							
Urbanismo	14	21%	0%	79%							
Relaciones Internacionales	13	38%	15%	46%							

Instituciones	Instituciones colaboradores españolas				Instituciones colaboradoras extranjeras			
	Ciudad	NPUB	PCIT		País	NPUB	PCIT	
CSIC	Varias	20	1,50		Leiden Univ	Netherlands	5,00	
Univ Extremadura	Varias	18	6,56		Univ Nantes	France	5,00	
Univ Almería	Almería	16	2,25		Univ Estadual Paulista	Brazil	0,33	
Univ Navarra	Pamplona	14	1,36		Univ Natl La Plata	Argentina	0,67	
Univ Jaume I Castellón	Castellón	9	1,56		Univ Western Ontario	USA	0,00	
Univ Málaga	Málaga	8	1,75		Max Planck Inst	Germany	2,67	
Univ Jaén	Jaén	5	1,20		Natl Hellen Res Fdn	Greece	1,00	
Univ Carlos III Madrid	Madrid	5	1,20		Univ Calif Los Angeles	USA	6,50	
Univ Zaragoza	Zaragoza	5	1,00		Natl Observ Athens	Greece	1,00	
Univ Palmas de Gran Canaria	Las Palmas	4	3,50		Catholic Univ Louvain	Belgium	9,00	

